# Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης
# ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε.

## Περιεχόμενα

**Μέρος Α – Το ΔΣ και τα μέλη του**.....
Ι. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ.....
ΙΙ. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ.....
ΙΙΙ. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του ΔΣ.....
IV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ.....
V. Ανάδειξη υποψήφιων μελών του ΔΣ.....
VI. Λειτουργία του ΔΣ.....
**Μέρος Β – Εσωτερικός έλεγχος**.....
Ι. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου.....
**Μέρος Γ – Αμοιβές**.....
Ι. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών.....
**Μέρος Δ – Σχέσεις με τους μετόχους**.....
Ι. Επικοινωνία με τους μετόχους.....
ΙΙ. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων.....

**Μέρος Α – Το ΔΣ και τα μέλη του**
**Ι. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ**

**Γενική αρχή**

Το ΔΣ είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση και διάθεση των περιουσιακών της στοιχείων, την πραγμάτωση του σκοπού της και την εκπροσώπησή της, εντός των ορίων του νόμου και εξαιρουμένων των θεμάτων επί των οποίων αποφασίζει η Γενική Συνέλευση των μετόχων. Ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών επιτρέπει επίσης στο ΔΣ, αποκλειστικά και μόνο εγγράφως να αναθέτει την άσκηση όλων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του (εκτός από όσες απαιτούν συλλογική ενέργεια), καθώς και την εκπροσώπηση της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη, καθορίζοντας συγχρόνως την έκταση αυτής της ανάθεσης. Πάντως, οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου τελούν υπό την επιφύλαξη των άρθρων 10 και 23α του κ.ν. 2190/20, ως ισχύει. Επιπλέον, κάθε μέλος του ΔΣ οφείλει να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της εταιρείας με την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία.
Η λειτουργία του ΔΣ διέπεται από τα προβλεπόμενα των νόμων Ν. 2190/1920 - ‘’Περί Ανωνύμων Εταιρειών’’, Ν. 3693 / 2008 – που επιβάλλει τη σύσταση Επιτροπής Ελέγχου στις Εισηγμένες Εταιρείες.
Το ΔΣ απαιτείται να ασκεί αποτελεσματικά τον ηγετικό του ρόλο και να διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις προς όφελος της εταιρείας και όλων των μετόχων, διασφαλίζοντας ότι η Διοίκηση εφαρμόζει την εταιρική στρατηγική καθώς και ότι υπάρχει δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση όλων των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας και των αλλοδαπών μετόχων.
Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με εκείνα της εταιρείας, όπως είναι οι πελάτες, οι πιστωτές, οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται άμεσα από τη λειτουργία της εταιρείας στο βαθμό που δεν προκύπτει σύγκρουση με το εταιρικό συμφέρον.
Οι κύριες, μη εκχωρητέες αρμοδιότητες του ΔΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- την έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου, καθώς και τη λήψη αποφάσεων για τις μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις,
- την επιλογή και, όποτε χρειάζεται, την αντικατάσταση της εκτελεστικής ηγεσίας της εταιρείας, όπως και την εποπτεία του σχεδιασμού της διαδοχής,
- τον έλεγχο απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και την εναρμόνιση των αμοιβών των ανώτατων στελεχών με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της,
- τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- την επαγρύπνηση, όσον αφορά υπάρχουσες και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του ΔΣ ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του ΔΣ), καθώς και την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων συγκρούσεων. Για το σκοπό αυτό, το ΔΣ θα πρέπει να υιοθετήσει διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων,
- τη διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας,
- την ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διοίκησης της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων

των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών και καθηκόντων σε άλλα στελέχη, και

- τη διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη του. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον προβλέπεται από αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν, ή μέρος αυτών, σε άλλα μέλη ή τρίτους.
- Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμα και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρία απέναντι σε τρίτους, εκτός αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να την γνωρίζει. Δεν συνιστά απόδειξη μόνο η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το Καταστατικό της εταιρίας ή τις τροποποιήσεις του.
- Περιορισμοί της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου από το Καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, ακόμα κι αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

**II. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ**

**Γενική αρχή**

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αντικατοπτρίζουν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης. Το ΔΣ θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας και να διαθέτει ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

**Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες**

2.1 Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τρία (3) έως έντεκα (11) μέλη (άρ. 19 παρ. 1 του ισχύοντος Καταστατικού της εταιρίας) και το οποίο, ασκώντας τις αρμοδιότητές του, προασπίζει τα εταιρικά συμφέροντα σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας και του καταστατικού της Εταιρίας.

2.2 Βάση του Ν. 3016 / 2002 εκτελεστικά μέλη θεωρούνται αυτά που ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της εταιρίας, ενώ μη εκτελεστικά τα επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών πρέπει να υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη κατά την έννοια του άρθρου 4 του νόμου αυτού. Τα ανεξάρτητα μέλη ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Αν εκλεγεί από το διοικητικό συμβούλιο προσωρινό μέλος μέχρι τη πρώτη γενική συνέλευση σε αναπλήρωση άλλου ανεξάρτητου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο, το μέλος που εκλέγεται πρέπει να είναι και αυτό ανεξάρτητο.1 (Ν. 3016)

Το Δ.Σ. της «ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε.» περιλαμβάνει εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη.

Τα εκτελεστικά μέλη είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (managers) του Ομίλου «S&B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.», τα οποία είναι επιφορτισμένα με τα θέματα διοίκησης της Εταιρίας.

Τα μη εκτελεστικά μέλη αποτελούν την πλειοψηφία του Δ.Σ και είναι επιφορτισμένα με την εποπτεία των εταιρικών δραστηριοτήτων. Επιλέγονται μεταξύ επαγγελματικώς

καταξιωμένων ατόμων στον επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό χώρο, τα οποία διαθέτουν εγχώρια και διεθνή εμπειρία, με κριτήρια το μορφωτικό τους επίπεδο και το κοινωνικό τους κύρος. Συνεπώς, τα μέλη αυτά, κατά τεκμήριο, είναι σε θέση να έχουν μια αμερόληπτη σφαιρική θεώρηση και να είναι εκφραστές αντικειμενικών απόψεων για τα εταιρικά πράγματα. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη, που να πληρούν τις προϋποθέσεις του Νόμου 3016/2002 «Για την Εταιρική Διακυβέρνηση».

2.3 Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη δεν επιτρέπεται να κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ούτε να έχουν σχέση εξάρτησης με την εταιρεία ή με πρόσωπα που συνδέονται με την εταιρεία. Τα ανεξάρτητα μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το ΔΣ θα πρέπει να καθορίσει εάν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, προτού προταθεί η εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.4 Στο πλαίσιο του καθορισμού της ανεξαρτησίας, τόσο των υποψηφίων όσο και των εν ενεργεία μελών του, το ΔΣ βάση των όσων προβλέπονται από τον Ν. 3016 / 2002 θεωρεί ότι σχέση εξάρτησης υπάρχει, όταν το μέλος:

- Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/ 1920, η οποία σχέση από τη φύση της επηρεάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα, όταν ιδίως είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της εταιρείας
- Είναι πρόεδρος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος της εταιρίας, καθώς και εάν έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την εταιρία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την εταιρία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις
- Έχει συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ, 5του Κ.Ν. 2190/1920
- Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920.

2.5 Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του ΔΣ, καθώς και τα ονόματα του Προέδρου του ΔΣ, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, αλλά και των Προέδρων των επιτροπών του ΔΣ και των μελών τους. Ακόμη, στη δήλωση αυτή προσδιορίζονται και τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη που το ΔΣ θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία τους.

2.6 Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης γνωστοποιείται η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ, και να περιλαμβάνεται σύντομο βιογραφικό σημείωμά τους.

**III. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του ΔΣ**

**Γενική αρχή**

Ο Πρόεδρος προΐσταται του ΔΣ. έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του ΔΣ, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του. Ευθύνη επίσης του Προέδρου θα πρέπει να αποτελεί η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

**Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες**

Ο Πρόεδρος θα πρέπει να διευκολύνει την αποτελεσματική συμμετοχή των μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ στις εργασίες του, και να διασφαλίζει εποικοδομητικές σχέσεις μεταξύ των εκτελεστικών και των μη εκτελεστικών μελών.

## IV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

### Γενική αρχή

Κάθε μέλος του ΔΣ έχει υποχρέωση πίστης στην εταιρεία. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να ενεργούν με ακεραιότητα και προς το συμφέρον της εταιρείας, και να διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των μη δημοσίως διαθέσιμων πληροφοριών. Δεν θα πρέπει να έχουν σχέση ανταγωνισμού με την εταιρεία και θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε θέση ή δραστηριότητα που δημιουργεί ή φαίνεται να δημιουργεί σύγκρουση ανάμεσα στα προσωπικά τους συμφέροντα και εκείνα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής θέσεων στο ΔΣ ή στη Διοίκηση ανταγωνιστικών εταιρειών, χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να συνεισφέρουν την εμπειρία τους και να αφιερώνουν στα καθήκοντά τους τον αναγκαίο χρόνο και προσοχή. Θα πρέπει επίσης να περιορίζουν το πλήθος άλλων επαγγελματικών δεσμεύσεων (ιδιαίτερα συμμετοχές σε ΔΣ άλλων εταιρειών) μόνο στο βαθμό που αυτό απαιτείται για την ικανοποιητική απόδοσή τους ως μελών του ΔΣ. Τέλος, τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να επιδιώκουν να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ, καθώς και των επιτροπών, στις οποίες τοποθετούνται. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον πρόσφατο Νόμο 3873/2010, καθιερώνεται συλλογική ευθύνη των μελών ΔΣ έναντι της εταιρείας ως προς τη σύνταξη και τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, της ετήσιας έκθεσης και της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας σύμφωνα με το νόμο.

### Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες

4.1 Το ΔΣ έχει υιοθετήσει, ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της εταιρείας, πολιτικές διαχείρισης συγκρούσεων συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη του και στην εταιρεία, αλλά και πολιτικές προστασίας του απορρήτου των πληροφοριών. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν διαδικασίες, οι οποίες να ορίζουν με ποιον τρόπο τα μέλη του ΔΣ, καθώς και τρίτα πρόσωπα, στα οποία το ΔΣ έχει αναθέσει αρμοδιότητές του, θα πρέπει να γνωστοποιούν έγκαιρα στο ΔΣ τυχόν συμφέροντά τους σε εταιρικές συναλλαγές ή άλλη ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων με την εταιρεία ή θυγατρικές της. Τα παραπάνω είναι καταγεγραμμένα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας 5.3.1. Σύγκρουση συμφερόντων μελών Δ.Σ. και Διευθυντικών Στελεχών, 5.3.3. Υποχρέωση εμπιστευτικότητας.

4.2 Άλλες επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του ΔΣ (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) θα πρέπει να γνωστοποιούνται πριν από το διορισμό τους στο ΔΣ και εφεξής στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Αλλαγές σχετικά με τις παραπάνω δεσμεύσεις θα πρέπει να αναφέρονται στο ΔΣ μόλις προκύψουν. Τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ θα πρέπει κατά το διορισμό τους να διασφαλίσουν ότι θα έχουν επαρκή χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους

## V. Ανάδειξη υποψήφιων μελών του ΔΣ

**Γενική αρχή**
Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

**Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες**
5.1Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για τριετή θητεία, που παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση. Καλό θα ήταν να αποφεύγεται η αντικατάσταση του συνόλου των μελών σε μία και μόνη Γενική Συνέλευση, και η διαδοχή των μελών του ΔΣ να συντελείται σταδιακά.

5.2Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επανεκλέξιμα και ελευθέρως ανακλητά.

5.3Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

5.4 Τα ονόματα των μελών του ΔΣ που υποβάλλονται για εκλογή ή επανεκλογή συνοδεύονται από επαρκή βιογραφικά στοιχεία, καθώς και από την άποψη του ΔΣ σχετικά με την ανεξαρτησία των προτεινόμενων μελών, σύμφωνα με τα κριτήρια ανεξαρτησίας που προβλέπονται στον Νόμο και τον Κώδικα, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που θα βοηθήσει τους μετόχους να λάβουν απόφαση βάσει εμπεριστατωμένης άποψης.

## VI. Λειτουργία του ΔΣ

**Γενική αρχή**
Το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Η πληροφόρηση που του παρέχεται από τη Διοίκηση θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να αντεπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντα που απορρέουν από τις αρμοδιότητές του.

**Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες**

6.1 Ο τρόπος λειτουργίας του ΔΣ, περιγράφεται στο Καταστατικό της εταιρείας. Στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους, το ΔΣ θεμιτό θα ήταν να υιοθετεί ένα ημερολόγιο συνεδριάσεων και ένα 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της εταιρείας, προκειμένου να διασφαλίζει τη σωστή, πλήρη και έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και την επαρκή εξέταση όλων των θεμάτων, επί των οποίων λαμβάνει αποφάσεις.

6.2 Το ΔΣ υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό Γραμματέα. Όλα τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του εταιρικού Γραμματέα, ενός ανώτατου υπαλλήλου, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στον Πρόεδρο και τα άλλα μέλη του ΔΣ, συλλογικά και ατομικά, με γνώμονα τη συμμόρφωση του ΔΣ σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.

6.3 Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του ΔΣ και των επιτροπών του θα πρέπει να καταγράφονται σε πρακτικά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης θα πρέπει να μοιράζονται και να εγκρίνονται στην επόμενη συνεδρίαση του ΔΣ ή της επιτροπής, και να τηρούνται από τον εταιρικό Γραμματέα.

6.4 Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του ΔΣ, αλλά και τη διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.

6.5 Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να μεριμνούν τα ίδια για την τακτική ενημέρωσή τους, αναφορικά με τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τους σημαντικότερους κινδύνους, στους οποίους είναι εκτεθειμένη η εταιρεία. Επίσης θα πρέπει να ενημερώνονται έγκαιρα για τις αλλαγές στη νομοθεσία και το περιβάλλον της αγοράς. Τα μέλη του ΔΣ έχουν τη δυνατότητα να έρχονται σε επαφή με το στελεχικό δυναμικό της εταιρείας, μέσω παρουσιάσεων από τους επικεφαλής τομέων και υπηρεσιών.

6.6 Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη Διοίκηση μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

6.7 Το ΔΣ θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί ανεξάρτητους συμβούλους με έξοδα της εταιρείας, στις περιπτώσεις που το κρίνει απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Για το σκοπό αυτό, τα μη εκτελεστικά μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να προτείνουν στον Πρόεδρο το διορισμό εξειδικευμένων συμβούλων.

6.8 Στις επιτροπές του ΔΣ θα πρέπει να παρέχονται επαρκείς πόροι για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, καθώς και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων, στο βαθμό που χρειάζονται οι τελευταίοι. Για την πρόσληψη αυτή απαιτείται η σχετική ενημέρωση του Προέδρου του ΔΣ και η υποβολή στο ΔΣ τακτικών εκθέσεων, σχετικών με τη δραστηριότητα των συμβούλων.

## Μέρος Β – Εσωτερικός έλεγχος
## Ι. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

### Γενικές αρχές

Το ΔΣ θα πρέπει να παρουσιάζει στους μετόχους και το κοινό μια σαφή αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας, και να διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται.

Το ΔΣ θα πρέπει να διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων. Θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και να την επανεξετάζει τακτικά. Θα πρέπει να ανασκοπεί τακτικά τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων. Η ανασκόπηση θα πρέπει να καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Το ΔΣ μέσω της επιτροπής ελέγχου έχει άμεση και τακτική επαφή με τους τακτικούς ελεγκτές, προκειμένου να λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους τελευταίους σε σχέση με την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Το Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης το οποίο έχει θεσμοθετήσει η εταιρεία κωδικοποιείται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, στο Κωδικοποιημένο Καταστατικό και στις Γραπτές Διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρείας.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
Με βάση τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας, έχει καταρτιστεί Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Εταιρίας, στον οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται:

- η οργανωτική δομή της Εταιρίας (οργανόγραμμα)
- η διάρθρωση, η σύνθεση και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου
- ο Κανονισμός της Επιτροπής Ελέγχου
- ο Κανονισμός της Επιτροπής Αμοιβών
- οι βασικές αρχές λειτουργίας της Εταιρίας
- η διάρθρωση, το αντικείμενο, οι αρμοδιότητες και οι σχέσεις των Διευθύνσεων μεταξύ τους, καθώς και με τη Διοίκηση της Εταιρίας
- οι αρμοδιότητες των οργανικών θέσεων που προβλέπονται βάση της σχετικής νομοθεσίας περί εταιρικής διακυβέρνησης και πιο συγκεκριμένα των Υπεύθυνου Εσωτερικού Ελέγχου, Υπεύθυνου Εξυπηρέτησης Μετόχων και Υπεύθυνου Εταιρικών Ανακοινώσεων.
- οι διαδικασίες πρόσληψης αξιολόγησης και καθορισμού των αμοιβών των Διευθυντικών Στελεχών
- οι διαδικασίες παρακολούθησης των συναλλαγών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των Διευθυντών και των προσώπων που, εξαιτίας της σχέσης τους με την εταιρία, κατέχουν εσωτερική πληροφόρηση επί κινητών αξιών της εταιρίας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παράγραφος 5 του κ.ν. 2190/1920
- οι διαδικασίες δημόσιας γνωστοποίησης συναλλαγών των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρία και των προσώπων που έχουν στενό δεσμό με τα πρόσωπα αυτά, καθώς και άλλων προσώπων για τα οποία η Εταιρία έχει υποχρέωση γνωστοποίησης σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία
- οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές μεταξύ μητρικής και συνδεδεμένων εταιριών, καθώς και των συνδεδεμένων εταιριών μεταξύ τους, η παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών και η κατάλληλη γνωστοποίησή τους στα όργανα και τους μετόχους της Εταιρίας.

**<u>Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες</u>**

1.1 Κατά τη Γενική Συνέλευση στις 25.2.2009 ορίστηκε Επιτροπή Ελέγχου σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από τον Ν. 3693/2008
1.2 Το ΔΣ συστήνει μονάδα εσωτερικού ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις της ελληνικής νομοθεσίας, που λειτουργεί σύμφωνα με γραπτό κανονισμό λειτουργίας. Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητη από τις υπόλοιπες επιχειρησιακές μονάδες και να αναφέρεται διοικητικά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και λειτουργικά στην επιτροπή ελέγχου του ΔΣ.

**Επιτροπή Ελέγχου ή Ελεγκτική Επιτροπή**

**i) Σκοπός:** Υποστήριξη του έργου του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης σχετικά με:

- Την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων (ετησίων και ενδιάμεσων) πριν από την τελική έγκρισή τους από το Δ.Σ.
- Την προσαρμογή της εταιρίας προς την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία.
- Την εποπτεία και την αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της εταιρίας για την εξασφάλιση της ποιότητας και ανεξαρτησίας του ελεγκτικού έργου.

**ii) Σύνθεση - Συνεδριάσεις:**

- **Σύνθεση:**
  - Μετά την θέση σε ισχύ του ν. 3693/2008 (άρθρο 37 παρ. 1) προβλέπεται η σύσταση και διατήρηση Επιτροπής Ελέγχου για κάθε *«οντότητα δημοσίου*

*ενδιαφέροντος»*, ήτοι για κάθε οργανισμό που διέπεται από το δίκαιο ενός Κράτους-Μέλους και έχει εισαγάγει τους μεταβιβάσιμους τίτλους του σε οργανωμένη αγορά οποιουδήποτε Κράτους-Μέλους.
    - Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρίας αποτελείται από 3 ως 5 μέλη.
    - Μετά την ισχύ του ν.3693/2008, άρ. 37 παρ. 1, απαρτίζεται από δύο τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
    - Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται υποχρεωτικά από τη Γενική Συνέλευση (βάσει του ν.3693/2008).

- **Διάκριση Συνεδριάσεων:**
    - Τακτικές: Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το έτος, με την έκδοση και πριν τη δημοσίευση των ετησίων, εξαμηνιαίων και τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων.
    - Έκτακτες: Η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να συνεδριάζει και εκτάκτως όταν το απαιτούν οι περιστάσεις.

**iii) Διαδικασίες απαρτίας και λήψης απόφασης**

- Η Επιτροπή συνέρχεται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.
- Για τις συνεδριάσεις προετοιμάζεται ημερήσια διάταξη, με τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε τα μέλη της Επιτροπής να είναι προετοιμασμένα και ενημερωμένα.
- Τα μέλη έχουν υποχρέωση να παρίστανται σε όλες τις συνεδριάσεις. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή δι' αντιπροσώπου.
- Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρισταμένων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.
- Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να προσκληθούν και να συμμετάσχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μέλη της Διοίκησης, στελέχη του εσωτερικού ή εξωτερικού ελέγχου της εταιρίας ή όποια άλλα στελέχη η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο.
- Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κοινοποιεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων στο Δ.Σ.

**iv) Προσόντα:** Τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής πρέπει να διαθέτουν γνώση και εμπειρία σε θέματα χρηματοοικονομικά, λογιστική ή ελεγκτική, το δε ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της Επιτροπής Ελέγχου (βάσει του άρ. 37 παρ.1 του ν.3693/2008) πρέπει να έχει αποδεδειγμένη επαρκή γνώση σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής. Τα μέλη πρέπει επίσης να γνωρίζουν το επιχειρηματικό αντικείμενο του Ομίλου.

**v) Θητεία:** Η θητεία της Ελεγκτικής Επιτροπής συμβαδίζει με τη θητεία του Δ.Σ.

**vi) Αμοιβή:** Τα μέλη της Επιτροπής δύνανται να δικαιούνται ιδιαίτερης αμοιβής. Το ύψος της καθορίζεται με αποφάσεις της Γ.Σ. και του Δ.Σ. της Εταιρίας.

**vii) Αρμοδιότητες - υποχρεώσεις:**

- Η παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (αρμοδιότητα βάσει ν.3693/2008).
- Έλεγχος εφαρμογής των συστάσεων και προτάσεων των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών από την εκτελεστική διοίκηση.
- Η παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (αρμοδιότητα βάσει ν.3693/2008).
- Έλεγχος της ακρίβειας, αξιοπιστίας και πληρότητας των ετησίων και ενδιάμεσων (εξαμηνιαίων και τριμηνιαίων) οικονομικών καταστάσεων, που προβλέπονται από τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την κείμενη νομοθεσία, εισήγηση για τη δημοσίευσή τους. Επίσης εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης,
-
- Αξιολόγηση των εξωτερικών ελεγκτών, διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, των προσόντων και της ποιότητας του ελέγχου, σχετική εισήγηση προς το Δ.Σ. για τη συνέχιση ή λήξη της συνεργασίας της εταιρίας με αυτούς.
- Η παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων (αρμοδιότητα βάσει ν.3693/2008).

- Διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου της εταιρίας, εποπτεία δραστηριοτήτων του, παροχή οδηγιών, διασφάλιση ότι το πρόγραμμα του εσωτερικού ελέγχου καλύπτει τους κύριους τομείς επιχειρηματικού κινδύνου. Διασφάλιση συντονισμού του εσωτερικού ελέγχου με τους εξωτερικούς ελεγκτές.
- Αξιολόγηση του έργου του εσωτερικού ελέγχου, λήψη απόψεων της εκτελεστικής διοίκησης και των εξωτερικών ελεγκτών σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου.
- Προσδιορίζει και εξετάζει τον κανονισμό λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας,
- Παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, και εξετάζει τις τριμηνιαίες εκθέσεις ελέγχου της μονάδας,
- Διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου, προτείνοντας στο ΔΣ το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.
- Εξέταση των ευρημάτων του εσωτερικού ελέγχου και αναφορά προς το Δ.Σ., σύμφωνα με το ν. 3016/2002.
- Εξέταση τυχόν ευρημάτων ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ρυθμιστικές εθνικές αρχές.
- Διασφάλιση εναλλαγής των εξωτερικών ελεγκτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Ενημέρωση (τακτική) του Δ.Σ. για τις δραστηριότητές της.
- Εξέταση και επισήμανση τυχόν ελλείψεων στα συστήματα ελέγχου και τη σχετική μεθοδολογία της εταιρίας και του ομίλου, βάσει των ευρημάτων από την Έκθεση εσωτερικού ελέγχου.
- Εξέταση της συμμόρφωσης της Εταιρίας προς τις νόμιμες υποχρεώσεις της και την πιστή εφαρμογή των Αρχών και Διαδικασιών του Συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου, εισήγηση προς το Δ.Σ. κάθε απαιτούμενης τροποποίησης.
- Επισκόπηση των πολιτικών και πρακτικών της εταιρίας και εντοπισμός, αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων. Ενημέρωση της Διοίκησης.
- Εισήγηση για την επιλογή των εξωτερικών ελεγκτών, τον καθορισμό της αμοιβής τους και την απαλλαγή τους.
- Η επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου (αρμοδιότητα βάσει ν.3693/2008).και την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις στην Ελλάδα,
- εξετάζει και παρακολουθεί την παροχή επιπρόσθετων υπηρεσιών στην εταιρεία από την ελεγκτική εταιρεία στην οποία ανήκει ο/οι τακτικός/οί ελεγκτής/ές˙ για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να αναπτύξει και να εφαρμόζει πολιτική για την πρόσληψη τακτικών ελεγκτών σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, και να επιβλέπει την εφαρμογή της
- Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιγράφεται το έργο της επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, καθώς και ο αριθμός των συνεδριάσεών της κατά τη διάρκεια του έτους. Στην περίπτωση που ο τακτικός ελεγκτής παρέχει και μη ελεγκτικές υπηρεσίες στην επιχείρηση, θα πρέπει να εξηγείται στους μετόχους στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία του ελεγκτή.
- Η επιτροπή ελέγχου μπορεί να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων, και ως εκ τούτου θα πρέπει να της διατίθενται επαρκή κονδύλια για το σκοπό αυτό.

**Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου**

Εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου (ή Ελεγκτική Επιτροπή) και τελεί υπό την ευθύνη ανώτερου στελέχους**.**

Ο επικεφαλής της υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου –σύμφωνα και με το άρθρο 7 του Ν. 3016/2002 και το αρ.4 της απόφασης υπ' αρ. 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς- κατά την άσκηση των καθηκόντων του είναι ανεξάρτητος, και ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας. Ο εσωτερικός ελεγκτής δικαιούται να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου καταχωρήσεων, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της Εταιρίας και να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της Εταιρίας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στον Εσωτερικό Ελεγκτή και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο του. Η διοίκηση της Εταιρίας οφείλει να παρέχει στον εσωτερικό ελεγκτή όλα τα απαραίτητα μέσα για τη διευκόλυνση του έργου του.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος έχει –σύμφωνα και με το άρθρο 8 του Ν. 3016/2002 τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

**α.** Παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του καταστατικού της Εταιρίας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά την Εταιρία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιριών και της κεφαλαιαγοράς και χρηματαγοράς.

**β.** Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διευθυντικών στελεχών της Εταιρίας με τα συμφέροντα της Εταιρίας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

**γ.** Ενημερώνει εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για το διενεργούμενο (από αυτούς), έλεγχο και παρίσταται κατά τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

**δ.** Παρέχει, μετά από έγκριση του Δ.Σ. της Εταιρίας, οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από Εποπτικές Αρχές, συνεργάζεται με αυτές και διευκολύνει με κάθε δυνατό τρόπο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτές ασκούν.

Στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβάνονται επιπροσθέτως - σύμφωνα και με το άρθρο 4 της απόφασης 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και οι εξής:

**α.** Ο έλεγχος τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην απόφαση 5/204 /2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

**β.** Ο έλεγχος της τήρησης των δεσμεύσεων που περιέχονται στα ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της Εταιρίας, σχετικά με τη χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το χρηματιστήριο.

**γ.** Ο έλεγχος της νομιμότητας των αμοιβών και πάσης φύσεως παροχών προς τα μέλη της διοίκησης αναφορικά με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της Εταιρίας.

**δ.** Ο έλεγχος των σχέσεων και συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παράγραφος 5 του κ.ν. 2190/1920, καθώς και των σχέσεων της Εταιρίας με τις εταιρίες στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν σε ποσοστό τουλάχιστον 10% μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ή μέτοχοί της με ποσοστό τουλάχιστον 10%.

**Τακτικός έλεγχος της εταιρείας από ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές**

Βάση των όσων προβλέπονται από τους νόμους Ν. 2190/1920 και Ν. 3693/2008:

Οι Ετήσιες και εξαμηνιαίες εκθέσεις (απλές και ενοποιημένες) της εταιρείας υποβάλλονται σε έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Η επιτροπή ελέγχου μέσω του ΔΣ, να κάνει προτάσεις στη Γενική Συνέλευση σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση του τακτικού ελεγκτή, καθώς και για την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψης του τακτικού ελεγκτή,

Ο έλεγχος αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση.

Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές διορίζονται από την τακτική γενική συνέλευση, που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της ελεγχόμενης χρήσης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Για την περιφρούρηση της ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, όσον

αφορά τους υποχρεωτικούς ελέγχους: Α) ο νόμιμος ελεγκτής μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του με την ιδιότητά του αυτή για χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε συνεχή χρόνια και να επαναλάβει τα καθήκοντά του μετά παρέλευση δύο συνεχών χρόνων, Β) ο κύριος εταίρος του ελεγκτικού γραφείου μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του για χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα συνεχή χρόνια και ο ορισμός του μπορεί να επαναληφθεί μετά από παρέλευση τριών συνεχών χρόνων. Ο νόμιμος ελεγκτής ή ο κύριος ελεγκτής του ελεγκτικού γραφείου δεν μπορεί να αναλάβει οποιαδήποτε θέση στη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, πριν από την παρέλευση δύο χρόνων από την ημερομηνία που έπαυσε να ενεργεί με αυτή του την ιδιότητα.
Η αμοιβή των ορκωτών ελεγκτών - λογιστών, που διορίζονται για τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου, καθορίζεται με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις περί ορκωτών ελεγκτών - λογιστών. Ο διορισμός των ορκωτών ελεγκτών - λογιστών γνωστοποιείται σε αυτούς από την εταιρεία. Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές θεωρούνται ότι αποδέχθηκαν το διορισμό τους, εφόσον δεν τον αποποιηθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών."
Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο: Α) κάθε χρόνο επιβεβαιώνει γραπτώς στην Επιτροπή Ελέγχου την ιδιότητα της ανεξαρτησίας του έναντι της ελεγχόμενης οντότητας, Β) κάθε χρόνο γνωστοποιεί στην Επιτροπή Ελέγχου τη φύση και έκταση άλλων υπηρεσιών που προσφέρθηκαν στην ελεγχόμενη οντότητα, πέραν των υπηρεσιών διενέργειας των υποχρεωτικών ελέγχων, Γ) διαβουλεύεται με την Επιτροπή Ελέγχου για κάθε απειλή κινδύνου της ανεξαρτησίας του, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για τον περιορισμό του κινδύνου υπονόμευσης της ανεξαρτησίας του, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του Άρθρου 20 του Ν. 3693 / 2008.

**Διαδικασίες λειτουργίας**

Η **«ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε.»** διαθέτει καταγεγραμμένες διαδικασίες λειτουργίας των Υπηρεσιών της, οι οποίες ορίζουν το σύστημα διαχείρισης ποιότητας των δραστηριοτήτων της. Οι διαδικασίες αυτές είναι εναρμονισμένες και συμβατές με την ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία**.** Το σύνολο των πολιτικών και διαδικασιών της **«ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε.»** βρίσκεται ταξινομημένο και σε ηλεκτρονική μορφή και είναι στη διάθεση του προσωπικού.

Εσωτερικός Κανονισμός Εργασίας: Οι σχέσεις και οι όροι εργασίας της Εταιρίας με το προσωπικό της ρυθμίζονται και από τον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας, τον οποίο η Εταιρία έχει θεσπίσει σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία και ο οποίος έχει λάβει έγκριση από τις αρμόδιες αρχές.

## Μέρος Γ – Αμοιβές
## Ι. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών του Δ.Σ.

**Γενική αρχή**
Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

**Αποζημίωση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου - Συμβάσεις της εταιρίας με μέλη Διοικητικού Συμβουλίου κλπ.**
**1.** Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση που το ποσό της ορίζεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση με ειδική απόφαση. Κάθε άλλη αμοιβή ή

αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βαρύνει την εταιρία, αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.
**2.** Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα, τα οποία έχουν ειδική σχέση με αυτά καθώς και του άρθρου 16α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει, δάνεια της εταιρίας προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί της εταιρίας, τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω, καθώς και παροχή πιστώσεων προς τα πρόσωπα αυτά με οποιοδήποτε τρόπο, ή, παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών προς τρίτους απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυρα. Κατ' εξαίρεση, η παροχή εγγύησης ή άλλης ασφάλειας υπέρ των ανωτέρω προσώπων επιτρέπεται με τις ειδικές προϋποθέσεις του άρθρου 23α παρ. 1β και γ του κ.ν. 2190/20.
**3.** Η σύναψη οποιωνδήποτε άλλων συμβάσεων μεταξύ της εταιρίας και των προσώπων της ανωτέρω παραγράφου, επιτρέπεται εφόσον χορηγηθεί ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Η άδεια μπορεί να παρασχεθεί και μετά τη σύναψη της σύμβασης εκτός αν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι εκπροσωπούντες τουλάχιστον το 1/20 του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου. Η άδεια δεν παρέχεται, αν στην απόφαση αντιταχθούν μέτοχοι εκπροσωπούντες τουλάχιστον το 1/3 του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου. Ειδική άδεια δεν απαιτείται για πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρίας με τρίτους.
**4**. Η απαγόρευση των παραγράφων 2 και 3 ισχύει και για συμβάσεις μεταξύ των προσώπων της παραγράφου 2 και νομικών προσώπων που ελέγχονται από την εταιρία ή με ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρίες, στις οποίες η εταιρία είναι ομόρρυθμο μέλος, καθώς και στις συμβάσεις εγγυήσεων ή ασφαλειών που παρέχονται από τα πρόσωπα αυτά.

**Επιτροπή Αμοιβών**

Η Επιτροπή Αμοιβών εισηγείται πρόταση στο ΔΣ για τις αμοιβές του Διευθύνοντος Συμβούλου, των ανώτατων στελεχών και τη γενικότερη πολιτική αμοιβών και αυξήσεων της εταιρείας.

i) Σκοπός: Υποβολή πρότασης προς το Δ.Σ. σχετικά με το σύστημα αμοιβών για τη διατήρηση και προσέλκυση των κατάλληλων στελεχών της εταιρίας.
ii) Σύνθεση – Συνεδριάσεις:

- Σύνθεση
- Αποτελείται από 3 έως 5 μέλη.
- Αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά ή ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.
- Συνεδριάσεις
- Τακτικές: Μία φορά ανά έτος
- Έκτακτες: Όποτε το απαιτούν οι περιστάσεις

iii) Διαδικασίες απαρτίας και λήψης απόφασης

- Η Επιτροπή συνέρχεται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.
- Για τις συνεδριάσεις συντάσσεται ημερήσια διάταξη, με τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε τα μέλη της Επιτροπής να είναι προετοιμασμένα και ενημερωμένα.
- Τα μέλη έχουν υποχρέωση να παρίστανται σε όλες τις συνεδριάσεις. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή δι' αντιπροσώπου.
- Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρισταμένων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.
- Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να προσκληθούν και να συμμετάσχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή άλλα στελέχη της εταιρίας που η Επιτροπή θα κρίνει σκόπιμο.
- Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κοινοποιεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων στο Δ.Σ.

iv) Θητεία: Συμβαδίζει με τη θητεία του Δ.Σ.

v) Αρμοδιότητες – υποχρεώσεις:

- Εισήγηση προς το Δ.Σ. για τις αμοιβές των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών
- Εισήγηση προς το Δ.Σ. της γενικής πολιτικής αποδοχών του προσωπικού του Ομίλου

**Μέρος Δ – Σχέσεις με τους μετόχους**
**Ι. Επικοινωνία με τους μετόχους**

**Γενική αρχή**
Ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (Ν. 2190 / 1920 ) επιφορτίζει τους μετόχους της εταιρείας με το βασικότερο καθήκον διακυβέρνησης: την εκλογή και την ανάκληση των μελών του ΔΣ. Η καλή πληροφόρηση και ενημέρωση των μετόχων για τις εταιρικές υποθέσεις αποτελεί προϋπόθεση για τη σωστή εκπλήρωση του καθήκοντος αυτού. Επιπλέον, η ενεργή συμμετοχή τους σε βασικές στρατηγικές αποφάσεις αποτελεί δείγμα καλής εταιρικής διακυβέρνησης για ολόκληρη την ελληνική αγορά.

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

**Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες**

1.1 Ο Πρόεδρος του ΔΣ και ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος, εφόσον υπάρχει, είναι διαθέσιμοι για συναντήσεις με μετόχους της εταιρείας με σημαντικές συμμετοχές, και συζητούν μαζί τους ζητήματα που αφορούν στη διακυβέρνηση της εταιρείας.

1.2 Ο Πρόεδρος θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι απόψεις των μετόχων γνωστοποιούνται στο ΔΣ.

1.3 Η εταιρεία διατηρεί ενεργό ιστότοπο, στον οποίο να δημοσιεύει περιγραφή της εταιρικής της διακυβέρνησης, της διοικητικής της διάρθρωσης, του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος, καθώς και άλλες χρήσιμες για τους μετόχους και τους επενδυτές πληροφορίες.

1.4 Η εταιρεία διατηρεί Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων. Η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων είναι υπεύθυνη για τη συμμόρφωση της Εταιρίας απέναντι στις απαιτήσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και ιδίως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτές ορίζονται στις οικείες διατάξεις, όπως στο άρθρο 5 της υπ' αριθμόν 5/204/2000 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και μεριμνά για την άμεση, ισότιμη και ορθή ενημέρωση των Μετόχων, σχετικά με τα ακόλουθα:

- Διανομή μερισμάτων, πράξεων εκδόσεων νέων μετοχών, διανομής, εγγραφής, παραίτησης και μετατροπής, χρονική περίοδο άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων ή μεταβολών στα αρχικά χρονικά περιθώρια.
- Παροχή πληροφοριών αναφορικά με τις τακτικές ή έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και τις αποφάσεις τους.
- Ενημέρωση σχετικά με την απόκτηση από την Εταιρία ιδίων μετοχών και διάθεση τους ή τυχόν ακύρωση αυτών.
- Μέριμνα για τη διαθεσιμότητα όλων των δημοσιευμένων εταιρικών εκδόσεων, περιοδικές και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις - εκθέσεις, εκθέσεις διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και των ορκωτών ελεγκτών – λογιστών) σε γραπτή ή σε ηλεκτρονική μορφή, για την ενημέρωση των Μετόχων κατά την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση. Ειδικότερα, η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων φροντίζει, να αποστέλλονται σε κάθε ενδιαφερόμενο όλες οι ανωτέρω αναφερόμενες δημοσιευμένες εταιρικές εκδόσεις.

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων είναι αρμόδια για την τήρηση και ενημέρωση του μετοχολογίου της Εταιρίας κατόπιν επικοινωνίας με το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών.

1.5 Η εταιρεία έχει ορίσει Υπεύθυνο Εταιρικών Ανακοινώσεων. Η θέση του Υπευθύνου Εταιρικών Ανακοινώσεων, έχει τις εξής βασικές αρμοδιότητες:

- Σύνταξη και έλεγχο των απαιτούμενων Ανακοινώσεων που αφορούν συναλλαγές υπόχρεων προσώπων & άλλες σημαντικές δραστηριότητες της Εταιρείας σχετιζόμενες με το Χ.Α.,
- Παρακολούθηση όλων των Ανακοινώσεων που εμφανίζονται στον τύπο σχετικά με την εταιρεία & την πορεία της μετοχής στο Χ.Α.,
- Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων των μετόχων & δυνητικών επενδυτών σε κάθε αγορά στην ίδια πληροφόρηση (άρ. 5 απόφασης 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς), καθώς και
- Συμμόρφωση της Εταιρίας με τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς & τη χρηματιστηριακή νομοθεσία.

Όσον αφορά την ευθύνη παρακολούθησης των υποχρεώσεων της Εταιρίας προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χ.Α., η Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων είναι αρμόδια για τα εξής :

- Τη συμμόρφωση της Εταιρίας με τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης συναλλαγών προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Την επικοινωνία της Εταιρίας με τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο Χ.Α., στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και σε κάθε άλλο αρμόδιο φορέα, του ετήσιου δελτίου, του ενημερωτικού δελτίου, των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ορκωτών Ελεγκτών.

## ΙΙ. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

### Γενική αρχή

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση. Στον Ν. 2190/1920 καθορίζονται τα δικαιώματα των μετόχων και οι διαδικασία που ακολουθείται για τη σύγκλιση των Γενικών Συνελεύσεων. Το ΔΣ θα πρέπει να διευκολύνει, εντός του πλαισίου των σχετικών καταστατικών προβλέψεων, τη συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, και ειδικότερα των μετόχων μειοψηφίας, των αλλοδαπών μετόχων και όσων διαμένουν σε απομονωμένες περιοχές. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιοποιεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να διευκολύνει τον ουσιαστικό και ανοιχτό διάλογό τους με την εταιρεία.

### <u>Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες</u>

1.1 Σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 2190 / 1920, η εταιρεία θα πρέπει να αναρτά στον ιστότοπό της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, στην ελληνική γλώσσα πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,

- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του ΔΣ και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών), και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

1.2 Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της εταιρείας.

1.3 Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του ΔΣ της εταιρείας ή κατά περίπτωση ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος του ΔΣ, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής, κατά περίπτωση, και οι Πρόεδροι των επιτροπών του ΔΣ, καθώς και ο εσωτερικός ελεγκτής και ο τακτικός θα πρέπει να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση, και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης θα πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.